

Preses relīze

Luksemburgā, 2022. gada 4. jūlijā

ES aktīvāk jācīnās pret krāpšanu lauksaimniecības izdevumos

Kopējā lauksaimniecības politika (KLP), kas ir lielākais atsevišķs izdevumu komponents ES budžetā, ietver dažas izdevumu shēmas, kuras ir īpaši pakļautas krāpšanas riskam. Tā teikts Eiropas Revīzijas palātas (ERP) šodien publicētajā ziņojumā, kurā izklāstīti krāpšanas riski, kas ietekmē KLP, un novērtēts, kā Eiropas Komisija reaģē uz krāpšanu lauksaimniecības izdevumos. Revidenti secina, ka Komisija ir reaģējusi uz krāpšanas gadījumiem KLP izdevumu jomā, bet tai vajadzētu būt aktīvākai konkrētu krāpšanas risku, piemēram, nelikumīgas “zemes sagrābšanas”, novēršanā. Krāpnieki var izmantot nepilnības dalībvalstu veiktajās pārbaudēs, tāpēc revidenti arī iesaka Komisijai labāk uzraudzīt valstu krāpšanas apkarošanas pasākumus, sniegt konkrētākus norādījumus un veicināt jaunu tehnoloģiju izmantošanu krāpšanas novēršanai un atklāšanai.

Revidenti izskatīja krāpšanas modeļus KLP maksājumu shēmās, analizējot dalīti pārvaldītus KLP finansētus maksājumus (tiešie maksājumi, tirgus pasākumi un lauku attīstība), pārbaudot datus par 2007.–2013. un 2014.–2020. gada plānošanas periodiem. Galvenie riski, ko revidenti apzināja, ir saistīti ar atbalsta saņēmējiem, kuri slēpj attiecināmības nosacījumu pārkāpumus, ar finansēto pasākumu sarežģītību un ar nelikumīgiem “zemes sagrābšanas” veidiem.

“Krāpšana kaitē ES finanšu interesēm un neļauj ES resursiem sasniegt politikas mērķi,” sacīja ERP loceklis Nikolaos Milionis, kurš vadīja revīziju. *“Mēs uzskatām, ka ES būtu jādara vairāk, lai novērstu krāpšanas risku lauksaimniecības izdevumos. Mēs sagaidām, ka mūsu ziņojums palīdzēs Komisijai un dalībvalstīm pilnveidot krāpšanas apkarošanas spējas atbilstīgi jaunajai kopējai lauksaimniecības politikai 2023.–2027. gadam.”*

Izdevumu jomas, uz kurām attiecas sarežģītāki noteikumi, ir pakļautas lielākam riskam, piemēram, ir konstatēts, ka lauku attīstības ieguldījumu pasākumi un dažas KLP maksājumu shēmas, kuru mērķis ir atbalstīt konkrētas saņēmēju kategorijas, ir vairāk pakļautas krāpšanai, jo daži prasītāji neizpauž attiecīgo informāciju vai mākslīgi rada nosacījumus, lai izpildītu attiecināmības kritērijus un nepamatoti izmantotu KLP atbalstu. Tas var attiekties, piemēram, uz atbalstu lauksaimniecības it kā MVU, kuri nav atklājuši saiknes ar citiem uzņēmumiem, vai neattiecināmiem saņēmējiem, kuri pieprasa maksājumus kā it kā gados jauni lauksaimnieki.

“Zemes sagrābšana” var būt saistīta ar krāpnieciskām darbībām, piemēram, dokumentu viltošanu, piespiešanu, politiskās ietekmes vai iekšējās informācijas izmantošanu, manipulācijām ar procedūrām vai kukuļdošanu. Izmeklēšanas lietās, ko veica Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

(OLAF) un valstu iestādes, konstatēts, ka lauksaimniecības platības, kas visvairāk pakļautas šāda veida krāpnieciskām darbībām, ir publiskā īpašumā esoša zeme vai privāta zeme ar neskaidru īpašumtiesību statusu. Krāpnieki var arī likumīgi vai citādi iegādāties zemi tikai tiešo maksājumu saņemšanai, neveicot lauksaimnieciskas darbības. Risks ir lielāks dažās ganībās un kalnu apgabalos, kur maksājumu aģentūrām ir grūtāk pārbaudīt, vai vajadzīgā lauksaimnieciskā darbība, piemēram, ganīšana, patiešām notiek.

Tā kā Komisija savu KLP krāpšanas riska analīzi pēdējo reizi ir atjauninājusi 2016. gadā, viens no revidentu ieteikumiem ir tāds, ka Komisijai jāatjaunina novērtējums par dažādu izdevumu shēmu pakļautību krāpšanas riskam un par to, cik lielā mērā dalībvalstu krāpšanas apkarošanas pasākumi spēj atklāt, novērst un labot krāpšanu.

Revidenti arī iesaka Komisijai veikt nepieciešamos pasākumus, lai mazinātu galvenos krāpšanas riskus un popularizētu iespējas, ko krāpšanas apkarošanā piedāvā tehnoloģija, piemēram, datizrace, mašīnmācīšanās, satelītattēlveidošana un fotointerpretācija, mudinot dalībvalstis rīkoties šajā jomā.

Vispārīga informācija

KLP vienmēr ir bijusi viena no galvenajām ERP uzmanības jomām, jo īpaši attiecībā uz lauksaimniecības izdevumu likumības un pareizības pārbaudi. 2018.–2020. gada ticamības deklarācijas revīzijās mēs revidējām 698 KLP maksājumus un izteicām skaitļos kļūdas 101 gadījumā. Par 17 no šiem gadījumiem mums bija aizdomas, ka kļūda varētu būt saistīta ar krāpšanu. ERP nav pilnvarota izmeklēt krāpšanu, bet gadījumos, kad tai ir aizdomas par krāpšanu, revidenti lietas nodod OLAF vai Eiropas Prokuratūrai (EPPO) turpmākai izmeklēšanai.

Īpašais ziņojums 14/2022 “Komisijas reakcija uz krāpšanu kopējā lauksaimniecības politikā: laiks rīkoties nopietnāk” ir pieejams [ERP tīmekļa vietnē](#).

Kontaktinformācija presei

ERP preses birojs: press@eca.europa.eu

- *Claudia Spiti*: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 553 547
- *Vincent Bourgeois*: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 691 551 502
- *Damijan Fišer*: damijan.fiser@eca.europa.eu - Mob. tālr.: (+352) 621 552 224